# «حال که چنین است، پس حقّ راه را رعایت کنید». پرسیدند: حقّ راه چیست؟ فرمود: «حفاظت چشم ها، اجتناب از اذیت و آزار ره گذران، دادن جواب سلام و امر به معروف و نهی از منکر».

از ابوسعید خدری رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إِيَّاكُم وَالْجُلُوسَ في الطرُقاتِ»: «از نشستن بر سرِ راه ها (و معابر عمومی) بپرهیزید». اصحاب - رضی الله عنهم - عرض کردند: ای رسول خدا، چاره ای جز این نداریم؛ زیرا می نشینیم و با هم صحبت می کنیم. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «فَاما إذا أَبَيْتُمْ فَأَعْطُوا الطَّرِيقَ حَقَّهُ»: «حال که چنین است، پس حقّ راه را رعایت کنید». پرسیدند: حقّ راه چیست؟ فرمود: «غَضُّ الْبَصَر، وكَفُّ الأَذَى، ورَدُّ السَّلام، وَالأَمْرُ بالْمعْروف، والنَّهْيُ عنِ الْمُنْكَرِ»: «حفاظت چشم ها، اجتناب از اذیت و آزار ره گذران، دادن جواب سلام و امر به معروف و نهی از منکر».

[صحیح است] [متفق علیه]

رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحاب و یارانش را از نشستن بر سر راه ها باز داشت؛ آنها گفتند: ما چاره ای جز این نداریم. پس فرمود: «اگر چنین است و باید با هم بنشینید، بر شما واجب است که حق راه را بدهید». این بود که در مورد حق راه پرسیدند و رسول الله صلی الله علیه وسلم در توضیح آن فرمود: «حق راه این است که نگاه چشمان از زنانی گرفته شود که از مسیر نشست آنها عبور می کنند و باید از اذیت و آزار قولی و عملی ره گذران خودداری کنند و پاسخ سلام کسانی را بدهند که به آنها سلام می کنند؛ و امر به معروف نموده و در صورت مواجه شدن با منکر، انکار آن بر ایشان واجب است».

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/5501